

**GRAŽUTĖS REGIONINIO PARKO DARNIOS BENDRUOMENĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
2014 – 2019 M. VEIKSMŲ PLANAS, PAGAL NORDPLUS ADULT PROJEKTĄ „BENDRUOMENĖS PROGRAMA TVARRIAM
VYSTYMUISI“**

Tikslai	Veiklos	Atsakingi vykdytojai	Įgyvendinimo terminas	Lėšų poreikis ir iš kur bus gaunamos lėšos
1. GRPD veiklų ir projektų viešinimas, gyventojų švietimas ir bendradarbiavimo stiprinimas.	1.1. Stiprinti bendradarbiavimą su visomis tikslinėmis grupėmis. Bendradarbiauti su seniūnijomis Salako, Antalieptės, Degučių, Dūkštės ir Zarasų, organizuojant renginius ir viešinant svarbią informaciją.	GRPD, Salako, Antalieptės, Zarasų, Degučių ir Dūkštės seniūnijos.	Visą laikotarpį	0 Lt
	1.2. Parengti informacinius straipsnius apie aktualiausias problemas, kurios iškilo apklausų metu: šiukšlinimą, miškų kirtimą, plastiko deginimą ir kitas problemas. Juos publikuoti GRPD internetiniame tinklapyje, socialiniuose tinkluose ir vietiniuose laikraščiuose „Zarasų kraštas“ ir „Mūsų Ignalina“.	GRPD	Visą laikotarpį	0 Lt
	1.3. Viešinti GRPD veiklą. Visus renginius ir projektus viešinti. Statyti standus prie teritorijų, kuriose vyksta darbai pagal projektus, parengti	GRPD	Visą laikotarpį	Informacinius standus statyti iš

	<p>lankstinukus lankytojų centre, iškabinti skelbimus apie pradėtus vykdyti projektus skelbimų lentose, talpinti informaciją internete ir skelbti vietiniuose laikraščiuose „Zarasų kraštas“ ir „Mūsų Ignalina“. Bendradarbiauti su vietinėmis parduotuvėmis, ten palikti lankstinukus, skelbimus ar kvietimus.</p> <p>Išsiųsti visus straipsnius šiais elektroniniais paštais: d.rakauskaite@vstt.lt spauda@zarasai.lt info@zaarsuzinios.lt info@zarasuose.lt</p>			vykdomų projektų lėšų
	<p>1.4. Dalyvauti seniūnijos, kultūros namų ar mokyklos organizuojamuose renginiuose.</p> <p>Pagrindiniai renginiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žemės diena mokykloje (kovo 20d.) • Inkilų kėlimas su mokiniais • Velykos ir atvelykio šventė • Miestelio šventės (Antalieptė, Salakas, Degučiai, Dūkštas, Zarasai) • Rugsėjo 1 (pasirinktinai, kiekvienais metais vis kitoje mokykloje) • Bendruomenės susirinkimai seniūnijoje. <p>Prisidėti prie jų organizavimo ir įgyvendimo, taip įsitraukiant į veiklas atliekamas kartu su bendruomenės nariais ir vietiniais gyventojais (pvz. Rugsėjo 1 d. Mokykloje susirenka daug žmonių, todėl puiki proga pasveikinti tėvus ir jų vaikus su rugsėjo 1 ir tuo pačiu trumpai pristatyti GRPD naujienas ar pakviesti į organizuojamą talką, padalinti lankstinukus su parko naujienomis).</p>	GRPD	Visą laikotarpį	0 Lt
	<p>1.5. Organizuoti renginius pagal poreikį atskiroms socialinėms grupėms žmonių (vaikams, paaugliams, darbingo amžiaus žmonėms ir pensijinio amžiaus žmonėms), atišvelgiant į kiekvienos grupės interesus.</p>	GRPD	Visą laikotarpį	0 Lt

	<p>1.6. Parengti informacinius lankstinukus kiekvieną pavasarį apie deginamos žolės ir plastiko neigiamą įtaką aplinkai ir žmogaus sveikatai.</p> <p>Pavasarij, rudenį kada žmonės daugiausiai pradeda tvarkytis aplink namus ir degina lapus, šiukšles ir dažniai, tas šiukšles kurių negalima deginti, pvz. Plastikinius butelius, maišelius, reikia parengti atmintines, kuriose būtų informuojama, ko negalima deginti, kokios keksmingos medžiagos išsiskiria ir kad už deginimą gresia baudos ir tai labai kenkia pačių gyventojų sveikatai. Informaciją iškabinti skelbimų lentose ir palikti vietinėse parduotuvėse arba surengti susitikimą su vietiniais gyventojais ir bendruomenėmis. Visą informaciją taip pat skelbti GRPD tinklapyje, socialiniuose tinklapiuose ir vietiniuose laikraščiuose.</p>	GRPD	Visą laikotarpį	0 Lt
	1.7. Kartu su vietos gyventojais suorganizuoti renginį skirtą paminėti Tarptautinę Gamtos apsaugos dieną. (Birželio 5 diena)	GRPD, Salako seniūnija, bendruomenės astovai ir vietos gyventojai	Kiekvienais metais	0 Lt
	1.8. Informuoti GRP gyventojus apie galimybę informuoti apie nusikaltimus prieš adromą žalą gamtai internete http://www.maps.lt/map/ (pasirinkti žemėlapis, rodyti saugomas teritorijas, tada kairiame kampe spausti daugiau, pasirinkti „pranešk apie skriaudžiamą gamtą“ ir supildyti apie pastebėtą nusikaltimą taip pat nepamiršti pažymėti vietos ir kuo dedaliau paaiškinti kas buvo daroma, jei turite tai įrodančias nuotraukas būtinai įkelkite). Informavimas anoniminis.	GRPD, Salako, Antalieptės, Zarasų, Degučių ir Dūkšto seniūnijos.	Visą laikotarpį	0 Lt
2. Senų problemų išsprendimas	<p>2.1. Pabandyti išspręsti senas problemas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendradarbiaujant su miškų urėdija gerinti miško kelių kokybę. • Spręsti laukinių gyvūnų daromos žalos padarinius, padėti gyventojams susisiekti su medžiotojų būreliais, informuoti apie apsisaugojimo priemones ir esant žalai apie išmokų galimybes. 	GRPD, Zarasų miškų urėdija ir urėdijos struktūriniai padaliniai, Zarasų medžiotojų sąjunga, Salako, Antalieptės, Zarasų, Degučių ir Dūkšto seniūnijos.	Visą laikotarpį	Priklausomai nuo atliekamos veiklos bus skaičiuojamas lėšų poreikis

	<ul style="list-style-type: none"> • Gerinti turizmo infrastruktūrą (sulūžusių suolų, stalų, stendų tvarkymas poilsiavietėse) • Šiukšlių surinkimas visose parko stovyklavietėse. • Parengti lankstinukus apie statybų apribojimus parko teritorijoje (trūksta informacijos apie apribojimus ir galimybes gauti leidimus) 			
3. Sukurti sąlygas vietos gyventojams ir bendruomenėms tiesiogiai prisidėti prie GRPD tikslų ir veiklų įgyvendinimo.	3.1. Parengti informacinius lankstinukus apie organizuojamas talkas ir renginius.	GRPD		
	3.2. Įtraukti vietos gyventojus į naujų parko veiklų organizavimą.	GRPD		
	3.3. Skatinti žmones kreiptis į GRPD dėl iškilusių aplinkosauginių problemų ir kartu jas spręsti.	GRPD		
	3.4. Atsižvelgti į gyventojų poreikius ir nuomonę gerinant ar naujai darant turizmo infrastruktūrą.	GRPD		
	3.5. Įtraukti jaunos vietos gyventojus į savanoriavimo programą.	GRPD		
	3.6. Pritaikyti Salako bažnyčios bokštą turistų ir vietos gyventojų lankymui. Bendradarbiauti su Salako parapijos kunigu, vargoninke, įtraukti į lankytinių objektų sąrašą Salako Švč. Mergelės Marijos sopulingosios bažnyčios bokštą ir pritaikyti turistų lankymui, iš bažnyčios bokšto atsiveria visa Salako miestelio panorama. Bošto lankymą padaryti mokamą, o už surinktus pinigus vykdyti bokšto priežiūrą ir mokėti vargininkei ar kitam atsakingam asmeniui už darbą. Mokestis simbolinis nuo 2-4 lt asmeniui.	GRPD, Salako parapijos kunigas ir vargoninkė.		
4. Numatomi aplinkos tvarkymo, infratraktūros plėtros ir kiti darbai, kurie bus įgyvendinami, gavus finansavimą.	4.1. Senųjų Salako kapinių tvarkymas ir priežiūra su vietos gyventojais.	GRPD ir Salako seniūnija		Biudžeto lėšos

	4.2. Partizanų kapavietės paženklinimas Salake	GRPD ir Salako seniūnija		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.3. Asavo ežero stovyklavičių tvarkymas ir priežiūra	GRPD ir Salako seniūnija, bendruomenės nariai		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.4. Lūžų miško valymas	GRPD ir Antalieptės seniūnija		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.5. Šavašos tako ir stovyklaviečių priežiūra	GRPD, Antalieptės seniūnija, Antalieptės bendruomenė		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.6. Žvilbučių dvaro tvarkymas	GRPD, Antalieptės seniūnija, Antalieptės bendruomenė		Priklausomai nuo sudarytos sąmatos, Esant galimybei gavus finansavimą pagal atstatymo projektą
	4.7. Degučių pilkapyno, piliakalnio tvarkymas	GRPD, Degučių seniūnija		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.8. Degučių plačio įrengimas prie Samanio ežero.	NVO Gražutė, Degučių seniūnija, Zarasų savivaldybė	2014	6000 Lt Kitos lėšos
	4.9. Tiltiškių energetikos muziejaus priežiūra ir plėtra	GRPD, Degučių seniūnija		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.10. Automobilių stovėjimo aikštelės įrengimas Degučių stovyklavietėje	GRPD, Degučių seniūnija		Gavus finansavimą rengiant projektą
	4.11. Stovyklaviečių atnaujinimas, priežiūra. (Dūkšto seniūnijos GRP teritorijos dalyje)	GRPD, Dūkšto seniūnija		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.12. Šiukšlių rinkimas (Dūkšto seniūnijos GRP teritorijos dalyje)	GRPD, Dūkšto seniūnija		Biudžeto ir kitos lėšos
	4.13. Turizmo infrastruktūros plėtra. (Dūkšto seniūnijos GRP teritorijos dalyje)	GRPD, Dūkšto seniūnija		Gavus finansavimą rengiant projektą
	4.14. Gražutės regioninio parko informacinio stendo pastatymas. (Dūkšto seniūnijos GRP teritorijos dalyje)	GRPD		Biudžeto ir kitos lėšos